

Slovo k povzbuzení na neděli 11. října 2020, na 28. neděli v mezidobí
Biblická čtení: Iz 25,6-10a; Ž 23; Flp 4,12-14.19-20; Mt 22,1-14

Milé sestry, milí bratři,

zdá se, že dnešní druhé čtení promlouvá přímo do naší nynější situace. Do situace stále sílící pandemie nemoci covid, do situace nouzového stavu s jeho zpříšňujícími se opatřeními, do doby nejistot, ohrožení, existenčních problémů, do doby řady nečekaných starostí a určitě i do doby různých obav a strachů. Navíc už sám každý den má dost svých vlastních starostí...

A tak – i přestože v evangeliu máme krásné podobenství o přátelství s Pánem Ježíšem jakožto svatební hostině, předznamenané neméně krásným Izaiášovým proroctvím o její hojnosti – zkusme dnes svou pozornost zaměřit především právě na ně, na čtení druhé.

Je z listu svatého apoštola Pavla Filipanům. Tento novozákonní list byl apoštolem napsán křesťanům do Filip, křesťanům žijícím ve starořeckém makedonském městě pojmenovaném po svém zakladateli Filipu Makedonském. Tam byla nejstarší církevní obec na evropském kontinentu, kterou založil sám svatý Pavel během své druhé misijní cesty. Nyní jim píše z vězení, do kterého se dostal pro svou víru v Krista.

Jde tedy o list konkrétním křesťanům, ale protože i on se stal součástí Božího slova, je určen nám všem, je Božím slovem. Čteme z něj již několikátou neděli za sebou, dnes jsme se již dostali k závěrečné kapitole.

Mohou to být tři takové momenty, které k nám z dnešního úryvku v nynější nelehké situaci pro celý svět (a mnozí jsou lidé na tom – v různých ohledech – bezpochyby mnohem hůře než asi většina z nás) mohou promluvit:

Nejprve je to Pavlovo osobní vyznání, Píše, že během svého života dostal do velmi různých životních situací, do dob hojnosti i nedostatku, do dob sytosti i hladu. A vyznává, jak to vše dokázal unést díky tomu, který mu dal sílu, díky Pánu Ježíši, jak díky němu mohl zůstat od všeho svobodný, nic – ani hojnost ani nedostatek – si ho nedokázaly zotročit. Bůh ho sice nechal procházet různými životními situacemi, ale byl stále s ním, nabízel mu svou sílu, aby dokázal ve všem obstát: «všechno mohu v tom, který mi dává sílu».

Za Pavlovou osobní zkušeností, inspirovaně zaznamenanou, se skrývá obecná pravda: Nechá-li Bůh člověka procházet nějakou životní tíží, dá mu k tomu svou sílu, svou pomoc, aby ho tíže neseného nezdeptala a nezlomila. Stejně tak nabízí svou pomoc i pro chvíle hojnosti, aby ani ony se nestaly příčinou jeho zapomnění na Boha a na vše ostatní. Aby si ani bída ani hojnost člověka nepodmanily a on aby nezačal sloužit jen jim.

Kéž bychom zvláště dnes toto Pavlovo svědectví slyšeli a nechali se jím inspirovat. Abychom o Boží pomoc usilovali, Boží pomoc hledali, o ni žádali. S vědomím, že zvláště v těžkých chvílích je Bůh člověku na blízku, o tom Pavel svědčí hojně na jiných místech svých listů. Bůh přeci neslabil, že vše dopadne dobře, tak, jak bychom si přáli. Bůh slíbil, že ve všem bude s námi, a to je mnohem důležitější.

Jsou to navíc těžké chvíle, které nás přímo existenciálně vybízejí se k Bohu utíkat, o jeho pomoc, o Boží milost usilovat, ji hledat. Právě limitní situace nám dávají dotknout se krajností, hranic našich možností a schopností, našeho sebevlastnění, plánování a podobně, a tím pádem dotknout se více Boha. Protože za hranicemi stvořeného a jeho možností už je přeci jen Bůh, Bůh, který začíná v plnosti za minimou i maximou stvořeného bytí.

Proto je to i těžká chvíle nynější situace, ať na každého z nás doléhá jakkoli, která nás už sama svou tíží vybízí se k Bohu obrátit. Jistě, třeba i s pokornou a naprosto pochopitelnou a oprávněnou prosbou, aby Bůh od nás pandemii odvrátil, ale něco takového je v tajemném Božím úradku, splnění této prosby nám Bůh opravdu neslabil. Ale slíbil nám, že ve všem bude s námi («hle já jsem s vámi po všechny dny») a že nám bude pomáhat i v pandemii obstát: Neztratit víru, naději a lásku, ba naopak, že nám pomůže najít je ještě silnější, neboť, jak svědčí svatý Pavel na jiném místě, «když jsem slabý, právě tehdy jsem silný».

Nejde ale jen o nás, jde vždycky o všechny lidi, o všechny kolem nás a o celý svět. A tím se dostáváme k druhému momentu dnešního druhého čtení. K Pavlovu děkování filipským křesťanům, že mu pomohli právě v jeho tíživé situaci. Pavel umí být vděčný, že Filipští viděli jeho nouzi a pomohli mu, i v tíživé situaci umí vidět druhé lidi. I to je ovocem Boží pomoci, Boží blízkosti, že člověk se neuzavře sám v sobě. Ostatně jako ovoce Boží milosti je třeba číst i samotnou pomoc. Vždyť i Filipané sami – uprostřed pohanského a židovského světa – mohli být v nějaké tísní, anebo naopak – v bohatém městě – zahlceni svými vlastními radostmi. I jim Kristus jistě pomohl vidět Pavlovu nouzi.

I tento druhý moment je nesmírně důležitý: Boží blízkost nám chce pomoci nezavřít naše oči a naše srdce a ani naše dlaně pro druhé lidi, chce nám dát sílu nebýt zaslepeni vlastním strachem, vlastním neštěstím, vlastní bolestí, ale stále vidět i druhé, cenit si mezilidských vztahů, chtít pomoci tam, kde je to v naší moci. «Všechno mohu v tom, který mi dává sílu».

Třetím momentem dnešního úryvku může být závěrečné Pavlovo ujištění, že předobrá Bůh vše dobré oplátí skrze Krista Ježíše. Že předobře oplátí Filipským a všem, kteří budou list číst. Že oplátí sám sebou, svou milostí, protože právě tu slíbil a člověk ji k životu ze všeho nejvíce potřebuje. Filipští křesťané vykonali dobro, Bůh jim proto dal ještě více sebe samého.

Dobrota je to, co srdce člověka otevírá pro přijetí další Boží milosti. Čím více se jí otevíráme a necháme se jí vést k dobrotě, tím více jí můžeme přijmout a dávat dál.

Jestliže zvláště v dobách tísně jsme zváni Boha a jeho milost hledat, prosit o ni a otevírat se jí, tím více jsme v týchž dobách zváni s ní spolupracovat – být sami milosrdní k druhým, všimnout si jich, pomáhat dle našich možností těm, kteří jsou ještě v tíživější situaci než my sami.

Milé sestry, milí bratři, možná jsou tyto pokusy o výklad dnešního druhého čtení dost nesrourodé, omlouvám se. Tak kéž raději samo biblické čtení z listu Filipánům, Pavlovo vyznání zakoušení Boží pomoci zvláště v těžkých situacích, Pavlovo svědectví o vzájemné lásce a Pavlovo ujištění o Božím daru Boha samého nás povzbudí. Zvláště nyní, v době covidové pandemie a pochopitelně i v době všech ostatních velkých starostí nás lidí. Kéž nás povzbudí Boha hledat, v něj věřit, doufat a milovat jej, ale i druhé lidi hledat a s láskou jim pomáhat. Hledat lidi s jejich nemocemi, starostmi a bolestmi, zdaleka nejen covidovými...

A na závěr snad docela konkrétní podnět: Kéž k hledání Boha – krom modlitby a četby Písma svatého – využijeme i otevřeného kostela s možností přijmout aspoň svátosti. Kéž k hledání lidí, svých bratří a sester, kteří potřebují naši pomoc, využijeme všechny dostupné prostředky, včetně těch elektronických, když na těch sítích mnozí tak mnoho „visíme“.

I to nyní můžeme chápat jako své křesťanské povolání, jako jeden z rozměrů pozvání na svatební hostinu Beránkovu, o němž byla řeč v evangeliu a čtení prvním.